

ДРЖАВНИОТ ПЕНЗИСКИ ФОНД ПРЕКУ БЕРЗАТА СТАРТУВА СО АУКЦИСКА ПРОДАЖБА НА АКЦИИТЕ КОИ ГИ ИМА ВО МАКЕДОНСКИТЕ ФИРМИ

Државниот пензиски фонд од денес преку Македонска берза стартува со аукциска продажба на акциите и уделите кои ги има во македонските компании. Се продаваат акции во 110 фирми и удели во други осум компании.

Процентот кој се продава е различен. Од 1 до 25 проценти од акционерскиот капитал. На еден месец до избори Фондот за пензиско и инвалидско осигурување планира од продажба на акционерскиот капитал да заработи огромни 35 милиони евра.

Инвеститорите се растрчаа за акциите кои ги продава Државниот пензиски

ИВАН ШТЕРИЕВ, ДИРЕКТОР НА МАКЕДОНСКА БЕРЗА

■ Пишува: Арсен КОЛЕВСКИ

ПОЧЕТНИТЕ 35 МИЛИОНИ ЕВРА ЌЕ "РАСТАТ" КАКО КВАСЕЦ

фонд. Ги пикираат фондовските акции во "Алкалоид", "Фершпед", "Тиквеш", "Макпетрол", акции кои се сметаат за најатрактивни и поради моќта на компаниите и поради процентот на акции.

Експертите сметаат дека ПИОМ многу порано требаше да се ослободи од акционерскиот капитал во македонските компании. Вака, случајно или намерно, се совпаѓа со предизборниот

"Станува збор за акции и во фирми, од кои дел го сочинуваат берзанскиот индекс и кои де факто значат нешто во македонската економија. Со самиот факт што се нудат пакети од 4, 5 па дури и од 6 и повеќе проценти во компании како 'Алкалоид', 'Топлификација', 'Скопски пазар', 'Фершпед' и др. очекувам да се заинтересираат инвеститорите", вели првиот човек на Македонска берза, Иван Штериев.

период. Спорни се и цените по кои се нудат акциите.

ЦЕНИ

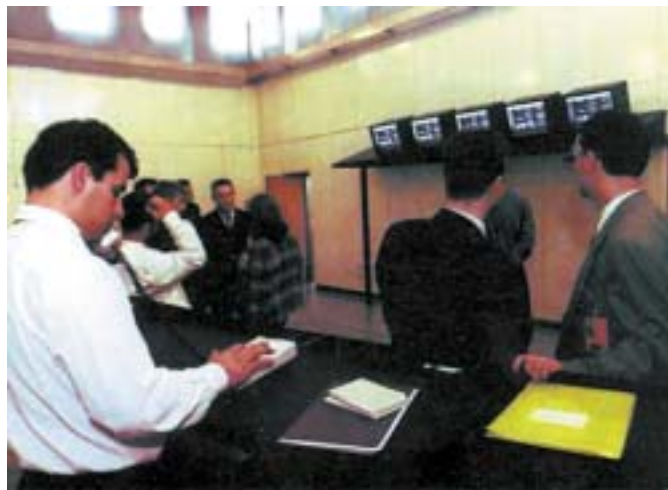
На пазарот на капитал, каде што ќе се продаваат акциите, велат дека понудените пакети акции ќе предизвикаат интерес кај инвеститорите.

"Станува збор за акции и во фирми, кои го сочинуваат берзанскиот индекс и кои де факто значат нешто во ма-

ДОПОЛНИТЕЛНИ ДАВАЧКИ

До минатата година владееја исклучително поволни услови за инвестирање преку пазарот на капитал, при што инвеститорите беа ослободени од даноци, за од годинава да се воведо оданочување на капиталните добивки, како за македонските така и за странските компании и физички лица. Но, дел од бенефициите сепак останаа, па така на пример, капиталните добивки не се оданочуваат во нивниот полн износ, туку само 70 отсто од остварената капитална добивка. На пример, ако некој инвеститор купил акции по 300 денари за акција, а истите ги продал по 500 денари, тој остварил заработувачка од 200 денари по акција. Во овој случај, остварените 200 денари капитална добивка не се земаат за даночна основа, туку 70 проценти од нив. Сепак, според Штеријев, за жал, законодавецот не направи разлика меѓу таканаречените краткорочни и долгорочни капитални добивки. Колку за илустрација, во други земји, а и кај нас пред неколку години се правеше разлика меѓу краткорочни и долгорочни капитални добивки. На пример, ако се остварени купопродажи на акции во рамките на една година, добивките се оданочуваа, а доколку се вршеа трансакции во подолг временски период, тие не се оданочуваа, што се правеше да се дестимулираат таканаречените спекулативните трансакции.

	ЈАНУАРИ-29.МАЈ 2005	ЈАНУАРИ-29.МАЈ 2006	% ПРОМЕНА
ПРОМЕТ (денари)			
КЛАСИЧНО ТРГУВАЊЕ	2.771.347.023	3.251.947.325	17,34
АКЦИИ	1.852.401.043	2.133.519.514	15,18
ОБВРЗНИЦИ	918.945.980	1.118.427.811	21,71
БЛОК ТРАНСАКЦИИ	1.110.022.170	11.075.894.600	897,81
ДРЖАВЕН СЕГМЕНТ	404.113.205,06	707.464.381,00	75,07
ВКУПНО	4.285.482.398	15.035.306.306	250,84
БРОЈ НА ТРАНСАКЦИИ			
КЛАСИЧНО ТРГУВАЊЕ	12.855	14.381	11,87
БЛОК ТРАНСАКЦИИ	29	37	27,59
ДРЖАВЕН СЕГМЕНТ	20	16	-20,00
ВКУПНО	12.904	14.434	11,86

Според сознанијата на брокерите, кои денониве се во очекување на продажбата, се претпоставува дека ќе се појават повеќе купувачи за акциите, и тоа ќе придонесе да се зголеми и пазарната цена, бидејќи процентите не се занемарливи. Тие веруваат дека и надворешните инвеститори ќе купуваат акции со интерес подоцна да го зголемуваат тој процент.

кедонската економија. Со самиот факт што се нудат пакети од 4, 5 па дури и од 6 и повеќе проценти во компании како 'Алколоид', 'Топлификација', 'Скопски пазар', 'Фершпед' и други, очекувам да се заинтересираат инвеститорите, па и ние на

Берзата сме во очекување што ќе се случи", вели првиот човек на пазарот на капитал, Иван Штеријев.

Според него, тешко е да се очекува дека сите понудени пакети акции ќе се продадат, но останува фактот дека за компаниите кои имаат при-

влекна почетна цена може да се очекува големо наддавање, кое само ќе ја зголеми крајната цена на акциите.

На пример, акциите на "Алколоид" на пазарот се продаваат за 4.071 денари по акција. ПИОМ ги нуди по 1.500 денари.

И акциите на "Фершпед" ќе привлечат интерес. Шесте проценти од најмоќната шпедиција во државата ПИОМ ќе ги нуди по речиси двојно помала цена од продажната. Наместо по 65.000 денари за акција, како на Берзата, ПИОМ ги продава за 37.500 денари.

И "Тиквеш" и битолската фабрика се продаваат поевтино. Ако Пензиско не ги продаде во првиот рок на 2 јуни, ќе се објави втор термин со намалени цени.

Во "Макпетрол" Фондот ќе продава 5,25 отсто од акциите или 5,902 акции, а почетната цена на една акција ќе изнесува 511,29 евра. Почетната цена на акциите на Фондот во "Топлификација" изнесува 51,13 евра, а ќе се продава 4,74 отсто од акциите во оваа компанија. Најголеми удели на продажба на акции, чиј сопственик е Фондот, ќе се продаваат во "Лотарија на Македонија" 13,49 отсто, со почетна цена од 51.13 евра по акција, во "Мактранс" 22,76 отсто од акциите, со почетна цена од 45 евра по акција, во "Маврово" 15 отсто од акциите, со почетна цена од 51,13 евра по акција и во "Бетон" од Струмица 17,97 отсто, со почетна цена од 128 евра по акција. Фондот истовремено ќе продава удели во осум друштва со ограничена одговорност. Почетната цена на уделите ќе биде еднаква на номиналната. Аналитича-

рите очекуваат дека дел од овие пакети значително ќе ги променат стратегиите на некои менаџери, не е исклучена можноста од промени во управните одбори, која може да биде резултат на промена на акционерите, кои ги контролираат мнозинските пакети во некои компании. Се очекува некои компании, за кои сега се мисли дека не се атрактивни, значително да ја зголемат својата вредност при продажбата.

ИНТЕРЕС

Според сознанијата на брокерите, кои деновиве се во очекување на продажбата, се претпоставува дека ќе се појават повеќе купувачи за акциите, и тоа ќе придонесе и да се зголеми пазарната цена, бидејќи процентите не се занемарливи. Тие веруваат дека и надворешните инвеститори ќе купуваат акции со интерес подоцна да го зголеми тој процент.

За сомневањата дека тајмингот се совпаѓа со изборите, директорот на ПИОМ, Бошко Китановски, неодамна изјави дека тоа е случајно. Имено, на Комисијата ѝ требало време да донесе одлука за продажба.

"Тоа што се совпаѓаат во овој период, навистина е случајно и тоа не значи дека процесите на трансформација и на реформите кои треба да ги правиме во државата треба веднаш да замрат затоа што се наоѓаме во период пред избори", рече Бошко Китановски, директор на Фондот за ПИОМ.

Брокерите забележуваат што одеднаш се нуди голем број акции и тоа ќе оди па-

ЕДНОКРАТНА БЕРЗАНСКА АУКЦИЈА

Станува збор за еднократни берзански аукции, што значи ова е посебен модел на тргување и не е класично берзанско тргување. Ова е нешто што и досега нашава Берза, како и другите берзи и од регионот, го прави и тоа е посебен сервис кој Берзата им го овозможува на овластените државни институции да се ослободат од акциите, кои поради законските решенија низ процесот на приватизацијата сè уште ги имаат во своја сопственост. Но, станува збор за позитивна работа зашто секое излегување на државата преку ваквите свои фондови како, на пример, Фондот за пензиско и инвалидско осигурување на Македонија, од сопственичката структура во фирмите, ќе има свое влијание на пазарот во редовното тргување, во зависност од тоа кој ќе ги купи овие пакети акции и по која цена.

ралелно со продажбата на Градски аптеки.

Инаку, тргувањето на Македонска берза е речиси на ланското ниво, а што се однесува до реакциите на одредени инвеститорски кругови во врска со даночните зафаќања и продажбата на правата на Народна банка на инвеститорите од странство, Штериев објаснува дека ваквите реакции се актуелизираа во последно време, пред сè, поради фактот што, почнувајќи од минатата година, сè повеќе странци вложуваат во Македонска берза. Поради тоа, во очите на странците и особено во нивните економски калкулации, ваквите зафаќања претставуваат дополнителен трошок, што во крајна линија предизвикува помала заработувачка, која е пресуден фактор изборот на инвеститорите дали ќе вложуваат во одредени земји или не.

Генерално, берзанските показатели од првите пет месеци од годинава во споредба со истиот период лани покажуваат речиси идентично ниво на берзански промет, секако доколку се из земе продажбата на дел од ЕСМ, која предизвика преку Берзата во март да се остварат фантастични 11.6 милијарди денари. Засега убедливо најтрговани се акциите на Комерцијална банка и на "Алкалоид", но интерес има и за акциите на "Топлификација", "Макпетрол", "Македонија турист" и за други фирми.

Една од предностите на Македонска берза е и фактот што меѓу педесетте котирани компании има и 8 банки, што пазарот за капитал го прави поинтересен за инвестирање.

ИСПРАТИ СМС **КУПИ ГО ВИСТИНСКИОТ ПОДАРОК**

1. На 075 14 14 42 испрати СМС со содржина*: **POD 075XXXXXX** каде што XXXXXX е бројот на твојата сакана личност.
2. Таа ќе добие анонимна порака со прашање - што би сакала да добие за подарок.
3. Почекај го нејзиниот одговор, а потоа „изненади“ ја со вистинскиот подарок!

СМС ПОДАРОК услугата чини 20 ДЕН. + 18% ДДВ
*со празно место, како во примерот

ИСПРАТИ СМС НА
075 14 14 42
20 ДЕН. + 18% ДДВ

СОНОВНИК

За толкување на твојот сон испрати СМС порака со следната содржина: **SON** помн
Толкувањето го добиваш веднаш.
*со празно место како во примерот